

Begroting 2023 gemeenschappelijke regelingen

Veiligheidsregio NHN

DOC-22-532777

Risicoprofiel: hoog

Doelstelling GR (tekst uit de regeling)

Doel van de regeling is het gezamenlijk behartigen van belangen, die de schaal van de individuele gemeenten te boven gaan, ten behoeve van de veiligheid van de bevolking in het samenwerkingsgebied.

Voorstel zienswijze raad

1. Een positieve zienswijze af te geven op de begroting 2023 en de meerjarenraming 2023- 2026 van de Veiligheidsregio Noord- Holland Noord.
2. Een positieve zienswijze af te geven op het voorstel om vanaf begrotingsjaar 2022 op de decentralisatie uitkeringen (VNG en POK- gelden) jaarlijks indexering toe te passen en deze door de gemeenten te financieren.
3. Een positieve zienswijze af te geven op voorstel 'Samenwerkingsafspraken Risicobeheersing'.

Argumenten

1. De begroting 2023 en het meerjarenperspectief zijn sluitend. De Veiligheidsregio voert de afgelopen jaren een stabiel financieel beleid door het huidige beleid voort te zetten met een voorzichtig ambitieniveau en sober budget. De Veiligheidsregio houdt zo rekening met de verslechterde financiële positie van de gemeenten.
2. Gemeenten financieren de werkzaamheden van het Zorg- en Veiligheidshuis Noord-Holland Noord (ZVH). Deels wordt het ZVH hierin ondersteund door structurele bijdragen die niet worden geïndexeerd. Om te voorkomen dat loonkosten op termijn uit de pas gaan lopen wordt voorgesteld om deze decentralisatie uitkeringen te indexeren. Voor 2022 betreft de indexering € 7.520.
3. De veiligheidsregio geeft advies bij ruimtelijke ontwikkelingen, bij de vergunningverlening en gemeenten ondersteunt in het toezicht op de fysieke leefomgeving. Voorgesteld wordt om de taken risicobeheersing via de verdeelsleutel op basis van de aanwezige risico's per verzorgingsgebied te baseren. In een transitieperiode van vier jaar wordt toegegroeid naar deze nieuwe dienstverlening. Gevolg van deze nieuwe verdeling is dat er een meer evenredige verdeling van de dienstverlening komt over de gemeenten ten opzichte van de huidige situatie. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de kaders inzake een veilige en gezonde leefomgeving. Met de komst van de Omgevingswet wordt versterkt dat veiligheid en gezondheid een volwaardige plek krijgen in de belangenafweging rondom de inrichting en het beheer van de fysieke leefomgeving. De veiligheidsregio ondersteunt de gemeenten in deze belangenafweging met deskundig advies op het gebied van brandweertzorg en crisisbeheersing. Vanuit de risicogerichte benadering wil de veiligheidsregio in ieder geval betrokken zijn bij de complexe ruimtelijke vraagstukken (omgevingsplan, risicovolle evenementen) en risicovolle objecten (omgevingstafels en omgevingsvergunningen milieu en bouw in de gevaarklassen 2 en 3). De dienstverlening aan de gemeenten is gebaseerd op de risico's en ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving.
Het effect van deze risicogerichte benadering is echter dat Medemblik en een aantal andere gemeenten minder adviezen ontvangen terwijl de lokale adviesbehoefte niet verandert. Hiervoor levert de veiligheidsregio maatwerk- mogelijkheden per gemeente. Daarvoor worden meerjarige afspraken (3 jaar) gemaakt tegen reguliere kosten of er worden tussentijds projectafspraken (hoger tarief) gemaakt.

Begroting 2023 gemeenschappelijke regelingen

Verwerking zienswijze kadernota 2023 naar begroting 2023

Reactie gemeente zienswijze kadernota

Op 17 februari heeft onze raad in zijn vergadering besloten de volgende zienswijze op uw kadernota 2023 af te geven:

1. De kadernota Veiligheidsregio Noord-Holland Noord voor 2023 voor kennisgeving aan te nemen.
2. De volgende zienswijzen in te dienen:

Veranderopgave brandweer

We verzoeken de veiligheidsregio om gemeenten en brandweervrijwilligers actief te betrekken in de nadere uitwerking van de organisatiestrategie en veranderaanpak 2022 - 2025 van de brandweerszorg. Het ontwikkelspoor van 'repressie naar preventie' kan immers direct effect hebben op de bedrijfsvoering van gemeenten. Zorg voor een goede afweging over de grens waar gemeenten van zijn en waar je als veiligheidsregio nader op wil innoveren.

Omgevingswet

De samenwerkingsafspraken rondom de Omgevingswet en risicobeheersing zijn maatwerkafspraken die niet wettelijk bij de Veiligheidsregio zijn neergelegd en die per gemeente verschillen. Deze taken zijn geen onderdeel van de Gemeenschappelijke Regeling.

Invullen rol Veiligheidsregio nieuwe crisistypen

In de Kadernota 2023 willen we de ruimte geven om in 2023 uit te breiden met 2fte, maar of deze investering op het onderwerp nieuwe crisistypen moet gebeuren, daar is nog geen akkoord op. De bekrachtiging of deze 2fte daadwerkelijk nodig is waar het nu voor gevraagd wordt vindt plaats in de begroting. De motivatie is op dit moment niet sterk genoeg. Marktpartijen kunnen deze taken ook invullen en de (lokale) partners hebben een eigen verantwoordelijkheid. Daarnaast is de visie nog niet vastgesteld over hoe we omgaan met de Omgevingswet en heeft het toekomstbestendig maken van de brandweer ook raakvlakken met de nieuwe crisistypen. We verzoeken de Veiligheidsregio om de benodigde uitbreiding integraal te bekijken en toe te lichten hoe de Veiligheidsregio gaat anticiperen op de nieuwe ontwikkelingen. We verwachten dat dit in de begroting voldoende onderbouwd zal zijn, waardoor we in de zienswijze op de begroting 2023 de instemming kunnen bekrachtigen.

Taakstelling 2023

De gemeenteraad ontvangt graag een nadere toelichting waarom het niet doorgaan van de 1,5% bezuiniging in 2023 niet in de aanbiedingsbrief is genoemd.

Wij vernemen graag van u bij het aanbieden van de begroting 2023 of, en zo ja hoe, u onze zienswijze hierin heeft verwerkt. Als u de zienswijze niet heeft overgenomen, vernemen wij graag schriftelijk uw overweging hiervoor.

Reactie gemeenschappelijke regeling op zienswijze kadernota

In Noord- Holland Noord is afgesproken dat de kadernota ook voor zienswijzen aan de gemeenteraden wordt aangeboden. Voor 15 december 2021 heeft het dagelijks bestuur de kadernota aangeboden. Op 4 maart 2022 heeft het algemeen bestuur de kadernota 2023 vastgesteld. Het algemeen bestuur heeft besloten om af te zien van de taakstelling 2023. De capaciteitsuitbreiding van 2 fte Nieuwe Crisistypen (€ 190.000,-) is structureel opgenomen vanaf de begroting 2023. Het verzoek/advies in relatie tot de veranderopgave brandweer is ter harte genomen. Er zijn inmiddels een aantal initiatieven genomen. Met name de ambtenaren openbare orde en veiligheid en postcommandanten zullen een grotere rol krijgen in de advisering op dit soort vraagstukken. Uit de overige zienswijzen bleek verder dat de gemeenten kunnen instemmen met de voorgestelde koers en richting van de veiligheidsregio. De gemeentelijke bijdrage in de begroting is conform het besluit van het algemeen bestuur bij de kadernota voor 2023 vastgesteld op € 45.745.723,-.

Begroting 2023 gemeenschappelijke regelingen

Samenvatting doelstellingen

Beleidsmatig

De begroting 2023 is gebaseerd op het door de raad vastgestelde beleidsplan ‘Samen hulpvaardig’ 2020- 2023 en het regionale risicoprofiel. Hoofddoelstelling in het beleidsplan is het verkleinen van risico's en het beperken van leed en schade bij incidenten. Dit doet de Veiligheidsregio door adequate hulp aan te bieden en samen te werken met partners, inwoners en ondernemers.

In de beleidsperiode zijn door de Veiligheidsregio vijf nieuwe (beleids-)bewegingen in gang gezet. Dat zijn zorg en veiligheid, veilig leven, nieuwe crisistypen, brandweer 360 en de omgevingswet.

Zorg en Veiligheid

De commissie Zorg en Veiligheid werkt aan lokale vraagstukken op het snijvlak van zorg en veiligheid die regionale afstemming behoeven. De Veiligheidsregio faciliteert en brengt verschillende partijen bij elkaar. De besluitvorming over zorg- en veiligheidsvraagstukken blijft bij de gemeente zelf.

Veilig leven

Het beperken van leed en schade is een belangrijke pijler van het werk van de Veiligheidsregio. In huis voelen onze inwoners zich veilig, maar het is ook de plek waar zich de meeste ongelukken en branden zich voordoen. Vooral onder ouderen veroorzaakt dit leed. Door de krachten van overheden en maatschappelijke organisaties te bundelen, kan de Veiligheidsregio het verschil maken. Met het project ‘laat ouderen niet vallen en stikken’ willen we in alle gemeenten een op maat gemaakte aanpak voor val- en brandpreventie implementeren. Doelstelling is om ieder jaar drie nieuwe gemeenten aan te sluiten bij dit project.

Nieuwe crisistypen

De komende jaren verkent de Veiligheidsregio wat de rol van de Veiligheidsregio kan zijn bij nieuwe crisistypen (denk aan voorbeelden als: klimaatverandering, energietransitie, cyberdreigingen, coronapandemie). Wat de impact is van nieuwe crisistypen en hoe de Veiligheidsregio zich erop kan voorbereiden. De Veiligheidsregio ziet dat er steeds vaker de behoefte is aan een flexibele crisisorganisatie, die ongeacht het type crisis adequaat kan reageren, faciliteren en verbinden.

Brandweer 360

Met het programma brandweer 360 bereiden we ons voor op de toekomst van de brandweer. De huidige organisatie staat onder druk door de veranderende maatschappij en de bijbehorende demografische, infrastructurele en technische ontwikkelingen. Brandweer 360 kent momenteel drie programmaonderdelen die de basis vormen voor de verdere doorontwikkeling van de brandweerorganisatie.

Omgevingswet

De omgevingswet treedt in 2022 in werking. Omgevingsdienst Noord- Holland Noord, GGD Hollands Noorden en de Veiligheidsregio trekken gezamenlijk op ten behoeve van de gemeenten in de voorbereiding op de nieuwe wet om uiteindelijk een zorgvuldige implementatie mogelijk te maken. In de huidige situatie is nog niet goed te overzien wat de financiële en personele gevolgen hiervan zijn.

Samenvatting doelstellingen in relatie tot het Pact van Westfriesland

-

Begroting 2023 gemeenschappelijke regelingen

Algemene bevindingen

Begroting 2023

Het dagelijks bestuur heeft de kadernota 2023, die de kaders van de begroting omschrijft, zoals afgesproken in Noord-Holland Noord voor 15 december 2021 voor zienswijze aan de gemeenteraden aangeboden. Op 4 maart 2022 heeft het algemeen bestuur de kadernota 2023 vastgesteld. Het algemeen bestuur heeft besloten om af te zien van de taakstelling 2023 en een capaciteitsuitbreiding van 2 fte Nieuwe Crisistypen € 190.000,- structureel op te nemen vanaf begroting 2023. Uit de zienswijzen bleek verder dat de gemeenten kunnen instemmen met de voorgestelde koers en richting van de veiligheidsregio. De gemeentelijke bijdrage in de begroting 2023 is conform het besluit van het algemeen bestuur bij de kadernota voor 2023 vastgesteld op € 45.745.723.

Het college stelt voor een positieve zienswijze op de begroting 2023 te geven. De begroting 2023 is financieel sluitend en dit geldt ook voor het meerjarenperspectief. De VR zet het huidige beleid voort met een voorzichtig ambitieniveau en sober budget. De VR voert de laatste jaren een stabiel financieel beleid, rekening houdend met de verslechterde financiële positie van gemeenten.

Indexering rijksbijdragen VNG en POK gelden aan het Zorg- en Veiligheidshuis Noord Holland Noord

Gemeenten financieren de werkzaamheden van het ZVH. Deels wordt het ZVH hierin ondersteund door structurele bijdragen die niet worden geïndexeerd. Dit betreft de bijdrage van het ministerie van Justitie en Veiligheid die via de VNG naar de centrumgemeente Alkmaar gaat sinds 2013 en de zogenaamde POK-gelden, die via het ministerie van Financiën naar de centrumgemeente Alkmaar gaan sinds 2021.

Beiden betreffen zogenaamde decentralisatie uitkeringen. Decentralisatie-uitkeringen, zoals de decentralisatie-uitkering Veiligheidshuizen, maken net als de algemene uitkering, deel uit van het gemeentefonds. Als gevolg van de bestuurlijk afgesproken normeringssystematiek (de 'trap op trap af-systematiek') wordt het gemeentefonds jaarlijks aangepast. Het gemeentefonds volgt op die manier de netto-uitgaven van de Rijksoverheid. Om te voorkomen dat loonkosten op termijn uit de pas gaan lopen door komende loonstijgingen stelt het dagelijks bestuur voor om deze decentralisatie uitkeringen gezamenlijk € 578.500,- structureel te indexeren volgens de Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen vanaf begrotingsjaar 2022. Voor 2022 betreft de indexering € 7.520,-.

Het college stelt voor een positieve zienswijze in te brengen. Zonder deze indexering zouden de inkomsten niet meer in lijn zijn met de lasten.

Samenwerkingsafspraken risicobeheersing

Met de komst van de Omgevingswet krijgen veiligheid en gezondheid een volwaardige plek in de belangenafweging rondom de inrichting en het beheer van de fysieke leefomgeving. Dat betekent dat de veiligheidsregio advies geeft bij ruimtelijke ontwikkelingen, bij de vergunningverlening en gemeenten ondersteunt in het toezicht op de fysieke leefomgeving. Jaarlijks zijn voor deze activiteiten ruim 15.000 uur nodig. Medemblik neemt in 2022 hiervan bijna 1.371 uur af. Daarnaast hebben gemeenten in 2022 individuele dienstverleningsovereenkomsten afgesloten met de Veiligheidsregio.

Het nieuwe voorstel gaat uit van een verdeelsleutel op basis van de aanwezige risico's per verzorgingsgebied. In een transitieperiode van vier jaar wordt toegegroeid naar deze nieuwe wijze van dienstverlening. Gevolg van deze nieuwe verdeling is dat er een meer evenredige verdeling van de dienstverlening komt over de gemeenten ten opzichte van de huidige situatie. Sommige gemeenten zullen ten opzichte van de huidige situatie meer adviezen gaan ontvangen en sommige gemeenten minder. De consequenties voor de financiële bijdrage voor de activiteiten risicobeheersing verschillen per gemeente.

Begroting 2023 gemeenschappelijke regelingen

De dienstverlening voor Medemblik in de komende jaren wordt als volgt stapsgewijs afgebouwd:

2022: 1.371 uur (kosten: € 83.631,-,-)

2023: 1.313 uur (kosten: € 80.097,-)

2024: 1.255 uur (kosten: € 76.563,-)

2025: 1.197 uur (kosten: € 73.029,-)

2026: 1.139 uur (kosten: € 69.496,-)

Over vier jaar tijd wordt daarmee 232 uur minder advies gegeven op risicobeheersing ten opzichte van 2022, wat neerkomt op lagere structurele bijdrage aan de veiligheidsregio voor risicobeheersing van € 14.135,- in 2026.

Het college stelt voor een positieve zienswijze af te geven op het voorstel 'Samenwerkingsafspraken Risicobeheersing'. De dienstverlening aan de gemeenten is daarbij gebaseerd op risico's en ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving. Deze risicogerichte aanpak betekent dat de veiligheidsregio vooral betrokken wil zijn bij complexe vraagstukken en objecten met een hoger risico omdat juist daar veiligheidswinst gerealiseerd kan worden.

Met de maatwerkmogelijkheid per gemeente biedt de veiligheidsregio daarnaast een oplossing aan gemeenten om de advies uren te verhogen op basis van meerjarige afspraken (3 jaar) of tussentijdse projectafspraken.

Financiële consequenties

a. Gemeentelijke bijdrage

Op basis van de regeling Financiële uitgangspunten Gemeenschappelijke regelingen wordt de gemeentelijke bijdrage voor 2023 geïndexeerd met 2,3%. Ten opzichte van 2022 nam de gemeentelijke bijdrage voor 2023 door deze indexatie toe met € 1.024.224,-. Daarnaast wordt de bijdrage nog verhoogd met € 190.000,- inzake capaciteitsuitbreiding nieuwe crisistypen. De bijdrage voor gemeente Medemblik bedraagt volgens de vastgestelde verdeelsleutel € 2.935.192,-. Dit is de totaal gemeentelijke bijdrage zonder de bijdrage aan het dienstverleningsovereenkomst risicobeheersing.

b. Kengetallen

De bijdrage voor de gemeente Medemblik bedraagt volgens de vastgestelde verdeelsleutel € 2.935.192,-.

De bijdrage voor ambulancezorg bedraagt € 10.928,-.

De meerjarenraming van de Veiligheidsregio is in evenwicht. Het kerngetal 'structurele exploitatieruimte' onderschrijft dit. Deze is 0,00%. Dit houdt in dat de begroting ook structureel in evenwicht is.

Risico's

Beleidsmatig

1. Brandweervrijwilligers van rechtswege overgaan in een arbeidsovereenkomst.
2. BTW plicht over activiteiten van de Meldkamer Noord- Holland Noord aan VRNHN
3. Langdurige uitval.
4. IT- dreigingen (bijv. virus, cyberaanval enz.).
6. Tekort ambulanceverpleegkundigen
5. Materiele en personele schade bij omvangrijke incidenten
6. Aanbestedingsclaim

Begroting 2023 gemeenschappelijke regelingen

Weerstandsvermogen

De Veiligheidsregio heeft voldoende weerstandsvermogen om haar risico's af te dekken. Voor de risico's van de Veiligheidsregio is een weerstandscapaciteit van € 1.407.500,- benodigd. De Veiligheidsregio heeft een weerstandsvermogen van € 2.804.000,-. Dit houdt in dat de Veiligheidsregio in staat is om de ondertekende risico's financieel te dragen.